

Dastlabki ma'lumotlar

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

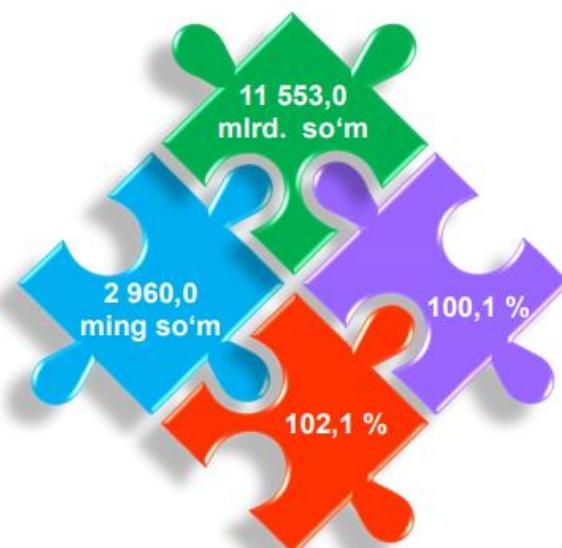
Iqtisodiyotda xizmatlar sohasi o'sishining asosiy omillarini ilmiy bilimlar, nomoddiy shakldagi to'plamlar, axborot texnologiyalari va tadbirdorlik faoliyati integratsiyasi kabilalar tashkil etadi.

Iqtisodiyotning ushbu sektori turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga olib, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ushbu faoliyatning yakuniy natijasi tayyor mahsulot emas, balki ko'rsatilgan xizmatlardir. Xizmatlar nafaqat korxonalarga, balki jismoniy shaxslar - yakuniy iste'molchilarga ham ko'rsatilishi mumkin.

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sish sur'atlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sish sur'atlari

Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Xizmatlar sohasi bu – korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'rildi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2020- yilning yanvar-oktabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 11 553,0 mlrd. so'mga yetdi.

Taqqoslama ekvivalentda o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 102,1 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar – iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiradigan yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayriboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdonligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan
xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari
(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)**

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Xizmatlar - jami	11 553,0	102,1
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	571,4	107,8
Moliyaviy xizmatlar	1 702,3	130,9
Transport xizmatlari	2 824,5	98,8
<i>shu jumladan: avtotransport xizmatlari</i>	<i>2 729,7</i>	<i>105,5</i>
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	372,0	86,0
Savdo xizmatlari	3 406,0	102,3
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	261,7	88,5
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	542,4	98,6
Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar	173,0	97,9
Ijara xizmatlari	338,8	92,1
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	294,3	94,3
Shaxsiy xizmatlar	449,0	90,7
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	227,7	85,6
Boshqa xizmatlar	389,9	87,4

Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

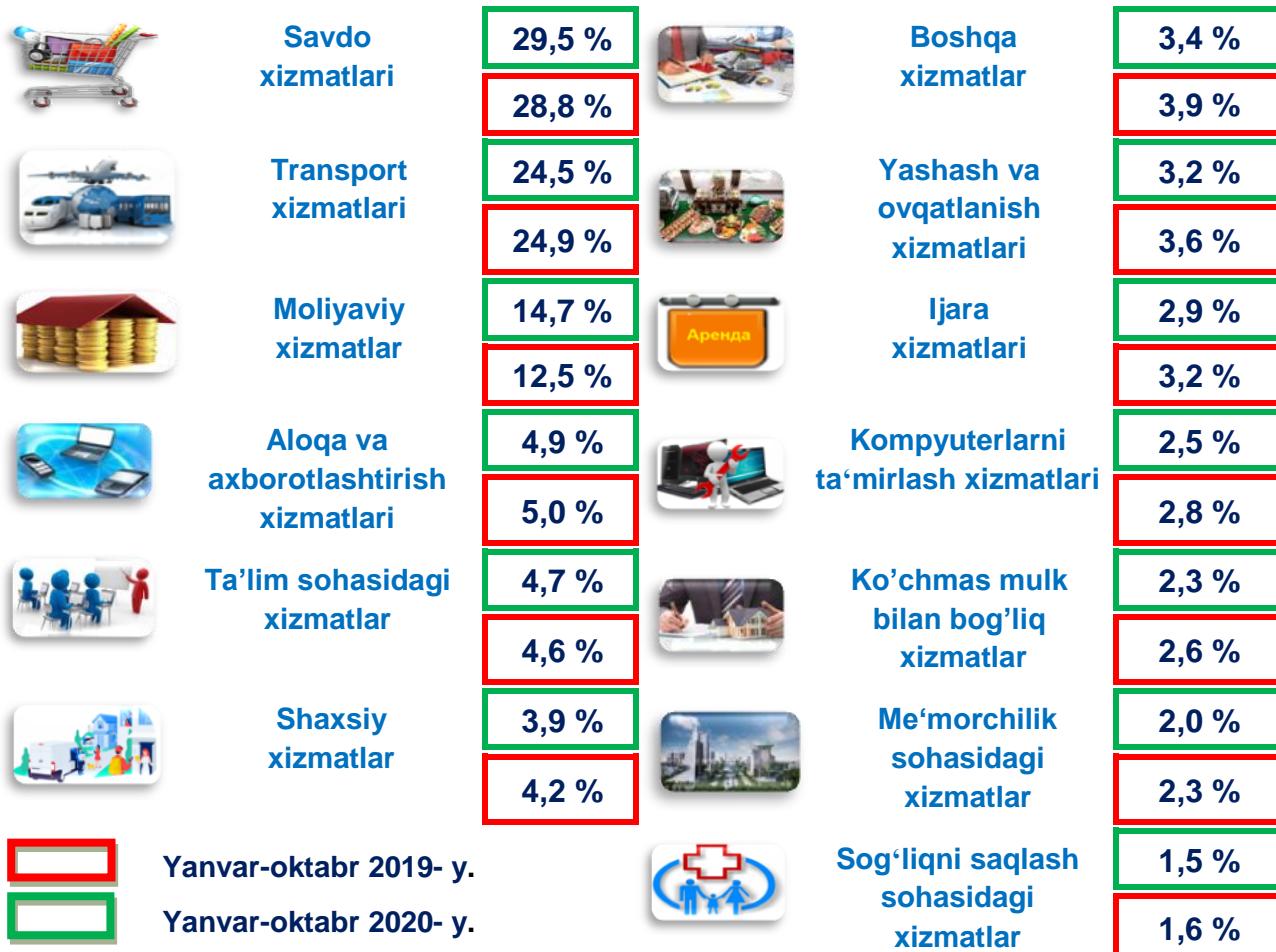
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2020- yilning yanvar-oktabr oylarida ularning ulushi 29,5 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar transport xizmatlari (24,5 %), moliyaviy xizmatlar (14,7 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha (4,9 %) qayd etildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning tarkibi
(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)**

Eng yuqori ulush

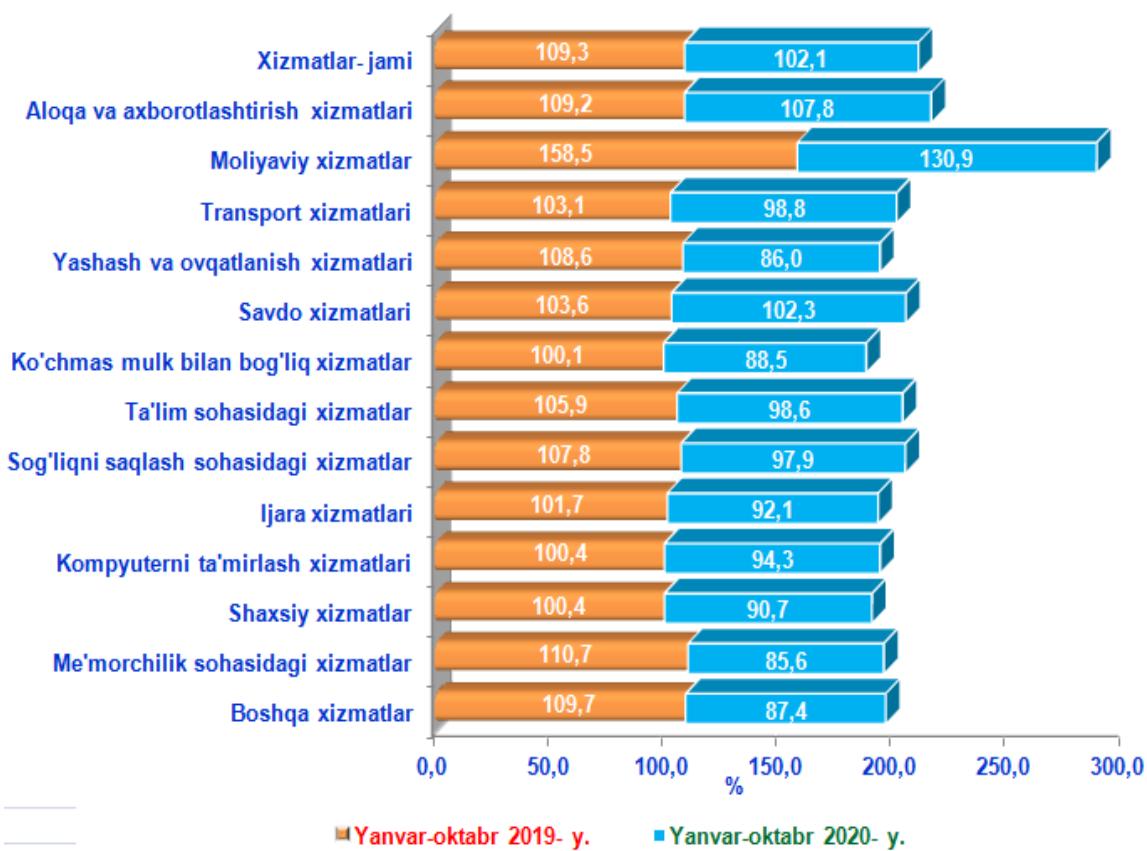
Eng past ulush

Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'limgan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 1,5 % ni tashkil etdi. Shuningdek, nisbatan yuqori bo'limgan ulush kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar - 2,5 %, ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar - 2,3 %, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hissasi 2,0 % ga to'g'ri keldi.

Yuqori o'sish moliyaviy xizmatlar (30,9 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (7,8 %), shuningdek savdo xizmatlari (2,3 %)da qayd etildi. Xizmatlar sohasiga taalluqli bo'lgan boshqa barcha faoliyat turlari bo'yicha o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'atlarining pasayishi kuzatilmoxda.

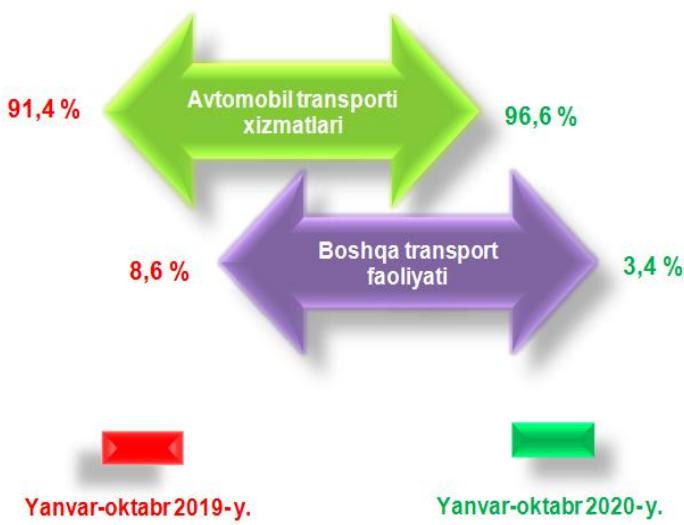
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari taqqoslanishi

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi sezilarli darajada (14,4 % ga) pasayishi qayd etildi. Shu bilan birga, yashash va ovqatlanish xizmatlari (14,0 % ga), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (11,5 % ga), shaxsiy xizmatlar (9,3 % ga), ijara xizmatlari (7,9 % ga), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (2,1 % ga), shuningdek ta'lim sohasidagi xizmatlar (1,4 % ga)da pasayish kuzatildi.

Transport sohasida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining sezilarli darajada pasayishiga qaramay, xizmatlarning umumiyligi hajmida ularning ulushi ustun bo'lib qolmoqda - 24,5 %.

Transport turlari bo'yicha transport xizmatlarining tarkibi

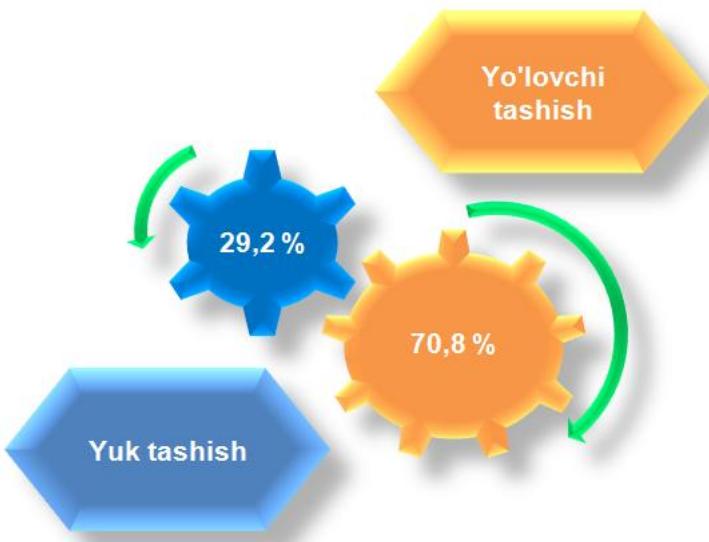

Transport xizmatlari umumiyligi hajmida avtomobil transporti xizmatlarining ulushi 96,6 % ni tashkil etdi.

Transport xizmatlarida boshqa transport faoliyati esa – 3,4 % ni tashkil etdi.

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmida yo'lovchilarni tashish katta ulushga ega.

Transport xizmatlarining tashish turlari bo'yicha tarkibi (2020-yil yanvar-oktabr oylarida)

2020- yil yanvar-oktabr oylarida avtomobil transportida yo'lovchi tashish xizmatlarining ulushi 70,8 % ga yetdi.

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiylajmi hajmida yuk tashish xizmatlari ulushi 29,2 % ni tashkil etdi.

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rinni tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Savdo bu – tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiylajmi savdo xizmatlarining ulushi 29,5 % ni tashkil etib, bu 3 406,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo xizmatlari tarkibi, % da
(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)

**Avtomobillar
va mototsikllar ulgurji
va chakana savdosini,
jumladan, ularni ta'mirlash
xizmatlarini qo'shgan holda**

**Ulgurji savdo xizmatlari
(avtomobillar va
mototsikllar savdosidan
tashqari)**

**Avtomobillar
va mototsikllar savdosidan
tashqari chakana savdo
bo'yicha xizmatlar**

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi, umumiylajmi savdo xizmatlari hajmining qariyb to'rtdan uch qismiga, aniqrog'i 76,4 % iga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllarning savdosidan tashqari) 14,3 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiylajmi hajmidagi ulushi 9,3 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar
(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)

Moliyaviy xizmatlar hajmi 1 702,3 mlrd. so'mni tashkil etdi.

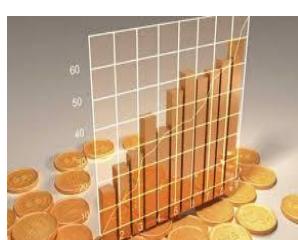
Taqqoslash uchun: 2019- yilning yanvar-oktabr oylarida ularning hajmi 1 298,9 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ularning umumiyligi xizmatlar hajmidagi ulushi 14,7 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2019- yilning yanvar - oktabr oylarida ularning ulushi 12,5 % ni tashkil etgan.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan moliyaviy xizmatlar hajmini 403,4 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.

Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 30,9 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2019- yilning yanvar - oktabr oylarida ularning o'sish sur'ati 158,5 % ni tashkil etgan.

Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobiga ko'ra olinadi.

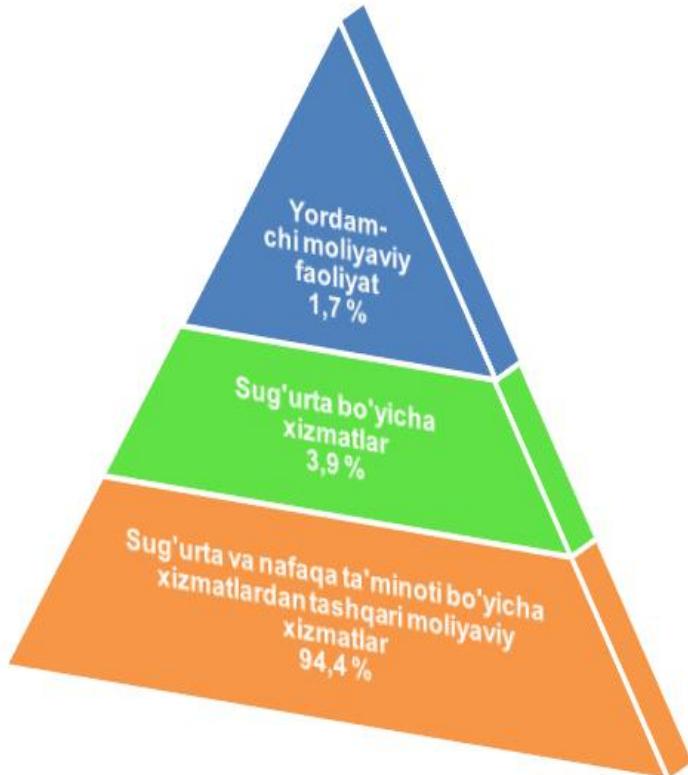
Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratish uchun innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan raqamli banklar va ularning bo'linmalarining faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

**Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da
(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)**

Moliyaviy xizmatlar umumiylaj hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 94,4 % ni tashkil etadi.

Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 3,9 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiylaj moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 1,7 % ni tashkil etadi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari

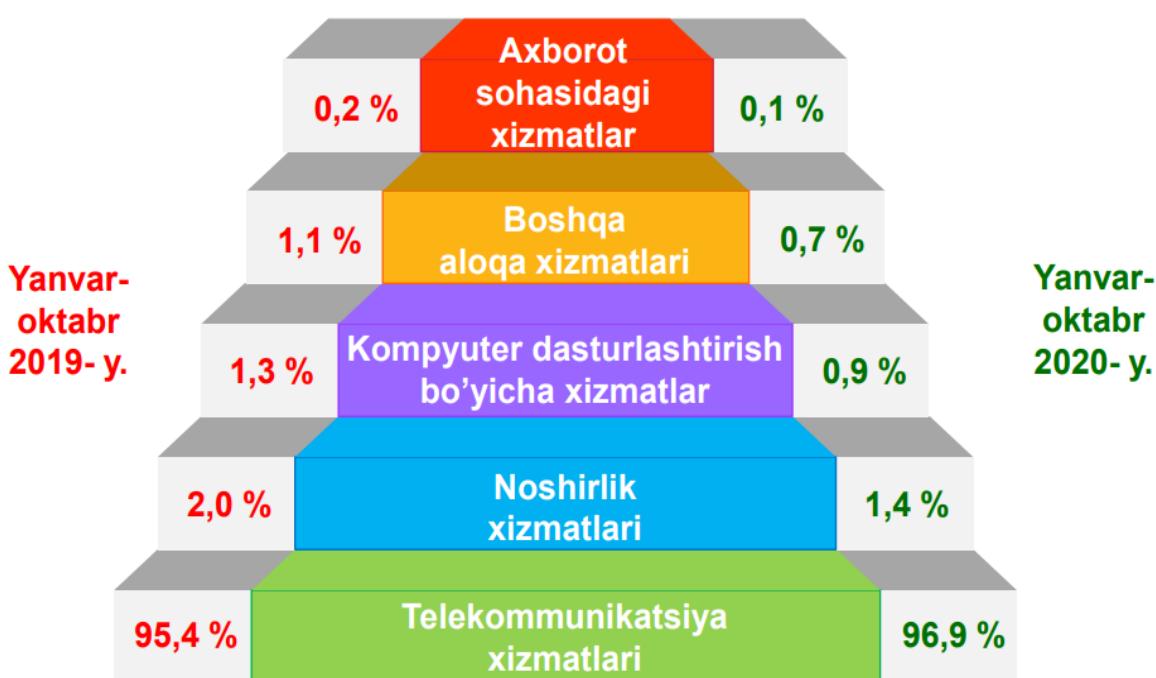

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 571,4 mlrd. so'm darajasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagи xizmatlarning o'sish sur'ati 107,8 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmdagi ulushi 4,9 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi

Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Aloqa va axborotlash-tirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekomunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va bosh-qalar) egallab, 96,9 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiyligi hajmidagi ulushida kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,9 %, boshqa aloqa xizmatlari - 0,7 %, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,1 %, shuningdek, noshirlik xizmatlari - 1,4 % dan tashkil etdi.

Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 542,4 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi 4,7 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 98,6 % ni tashkil etdi.

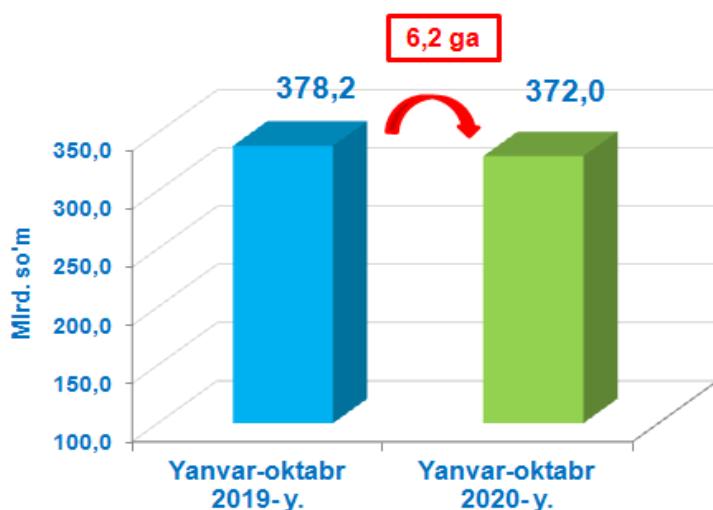
Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar (2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati atigi 86,0 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 372,0 mld. so'mga teng bo'lgan.

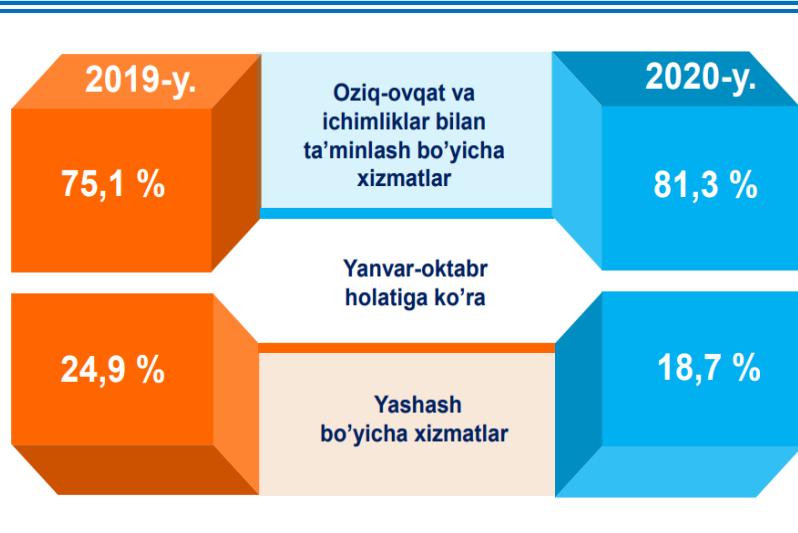
Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi atigi 3,2 % ni tashkil etdi.

2019- yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan turar joy va umumiyligi ovqatlanish xizmatlari hajmi 6,2 mld. so'mga kamaydi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlataligan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi (2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiyligi hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 81,3 % bilan ustunlik qiladi.

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 18,7 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, stomatologiya, fizioterapeutik, gomeopatik poliklinikalar, kosmetologiya klinikalari, giyohvand moddalarni iste'mol qiluvchilarni davolash ambulatoriyalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar

(2020- yilning yanvar-oktabr oylarida)

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 173,0 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Xizmatlar umumiyligi hajmida ularning ulushi 1,5 % ni tashkil qildi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 97,9 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoxda.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2 960,0 ming so'mga yetdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 100,1 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlar hajmi - 2 960,0 ming so'm

O'sish sur'ati, 2019- yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan - 100,1 %

Hajmning o'sishi, 2019- yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan - 250,8 ming so'mga

Dastlabki ma'lumotlar

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdonligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli faoliyatlarni o'z ichiga oladi.

Xizmatlar sohasida iqtisodiy o'sishning asosiy omillari, aynan, yangi ilmiy bilimlar, aqliy kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanishi bilan izohlanadi.

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish uchun eng muhim shartlardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor islohotlarining ijobjiy natijalari xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal etishda uning rolini oshirish bilan uzviy bog'liqdir.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

Tel.: 66-230-45-34

Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi